ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.6.2016 г.
COM(2016) 383 final

2016/0180 (NLE)

Предложение за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

за Европейската квалификационна рамка за обучение през целия живот и за отмяна на Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В днешния и утрешния свят хората се нуждаят от по-усъвършенстван и по-широк набор от умения, за да работят, общуват, да имат достъп до информация, продукти и услуги, както и да реализират своето социално и гражданско участие.

Правилното разбиране и оценяване на наличните умения е от основно значение, за да се помогне на лицата да придобиват умения и да ги актуализират през целия им живот при преминаването им между различни видове и нива на образование, между образование и заетост, както и между различни държави. По този начин може да се постигне по-добро съответствие между предлагането на умения и потребностите на пазара на труда.

Квалификациите показват това, което хората знаят, разбират и могат да правят. Те могат да бъдат под различна форма, като например дипломи или сертификати. Прозрачността относно това, което хората действително са научили, за да получат квалификация („резултати от обучението“), е особено важна, за да се гарантира, че лицата и работодателите придават съответната икономическа, социална и академична стойност на квалификациите.

Различията между системите за образование и обучение в ЕС затрудняват оценката на това, което лицата, притежаващи квалификация от други държави, знаят, разбират и могат да правят в контекста на обучение или работа. Недостатъчното разбиране затруднява доверието в качеството и съдържанието на квалификациите, придобити в друга държава членка. Същото важи и за квалификациите, получени извън формалната система, и от международни органи и организации. Недостатъчното доверие в тези квалификации намалява възможностите за професионално развитие, назначаване и повишение, както и по-нататъшните възможности за обучение за работещите и учащите, които са ги придобили, създавайки пречки пред мобилността на работещите и учащите в ЕС — както в самите държави, така и между тях.

За да се справим с тези различия, ние се нуждаем от механизъм за сравняване на националните квалификационни системи, с който да може да се гарантира, че резултатите от обучението за всяка квалификация могат да бъдат лесно разбрани и съпоставени.

Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот (ЕКР)[1] беше създадена през 2008 г. с препоръка на Европейския парламент и на Съвета. Нейната цел беше да се подобрят прозрачността, съпоставимостта и преносимостта на квалификациите на хората в Европа.

С тази препоръка беше създадена обща референтна рамка с осем общи европейски нива на учене, която служи като схема за съпоставяне на националните квалификационни системи. Всяко ниво се определя с относително абстрактни понятия въз основа на знанията, уменията и компетентността. Обхванати са всички видове и нива на квалификации, включително свързаните с формалното образование и обучение на

[1] ОВ C 111, 6.5.2008 г., стр. 1.

всички равнища, както и квалификациите, придобити в частния сектор, и международните (отраслови) квалификации. Ниво 1 представлява най-ниското ниво на владеене на уменията, а ниво 8 — най-високото. По принцип всички възможни начини на учене, включително неформалното и самостоятелното учене, могат да доведат до резултатите от обучението, съответстващи на осемте нива.

Съпоставката на националните квалификационни нива с осемте нива на ЕКР се осъществява чрез така наречения процес на „съотнасяне“. В този контекст най-напред квалификациите се включват в националната квалификационна рамка (за класифициране на националните квалификации и техните нива) и след това чрез схемата за съпоставяне на ЕКР техните нива се сравняват в отделните държави от ЕС.

В Препоръката за ЕКР от 2008 г. държавите членки са приканват да:

(1) установят съответствия между своите системи и нива с осемте нива на ЕКР до 2010 г.;

(2) посочват нивата на ЕКР в новоиздадените удостоверения/дипломи и/или приложения към удостоверения/дипломи до 2012 г.

Препоръката за ЕКР от 2008 г. вече е почти напълно изпълнена. Понастоящем общо 39 държави участват в ЕКР, което показва нивото на ангажираност с общата цел за прозрачност и съпоставимост на квалификациите в цяла Европа. В началото на 2016 г. 22 държави членки и пет държави извън ЕС бяха завършили процеса на съотнасяне на своите национални квалификационни нива към ЕКР. Три държави членки бяха представили своя първи доклад за съотнасянето, но техните доклади все още се намираха в процес на одобрение от консултативната група по ЕКР. Останалите три държави членки бяха планирали процеса на съотнасянето през 2016 г. Всички страни с изключение на Италия са съотнесли квалификационните си нива към ЕКР чрез национални квалификационни рамки. В допълнение, до началото на 2016 г. 15 държави отбелязваха нивата на ЕКР в своите удостоверения и дипломи, като до края на 2016 г. се очаква техният брой бързо да нарасне.

ЕКР е движеща сила при разработването на националните квалификационни рамки. Това включва свързаното преминаване към резултати от обучението и постепенното премахване на практиката за присъждане на квалификации въз основа на входни фактори като продължителност или учебни часове. Системното въвеждане на описания на резултатите от обучението за всички нива и видове квалификации е от ключово значение за модернизирането на политиките и практиките за образование и обучение, като то създава възможности за по-гъвкави модели за учене за лицата.

Въпреки успешното изпълнение на Препоръката за ЕКР от 2008 г. целите за прозрачност, съпоставимост и преносимост на квалификациите в нея не са напълно постигнати. Това се дължи основно на ограничения в самата препоръка. Ето защо Препоръката за ЕКР следва да бъде преразгледана, за да се намери решение на следните предизвикателства:

Не всички страни са съотнесли цялата си квалификационна система към ЕКР въпреки нейния общ характер.

Някои държави са съсредоточили съотнасянето върху квалификациите от професионалното образование и обучение (ПОО), докато други държави не са включили общата си образователна система в този процес. Тази картина е още по-

разнородна по отношение на частните, неформалните и международните квалификации, които в някои държави са част от националните квалификационни рамки, а в други не. Настоящата препоръка не осигурява начини да се гарантира, че всички видове квалификации (включително и тези от частния сектор) са част от национални рамки. Нещо повече, с течение на времето квалификационните системи и рамки търпят промени, а Препоръката не съдържа призив към държавите членки да поддържат актуалността на съотнасянето на своите национални рамки към ЕКР.

Значителни разлики между отделните държави по отношение на описанието на съдържанието на сходни квалификации

Не съществува общ европейски формат за описване на квалификациите и съответните резултати от обучението, което затруднява тяхната съпоставимост. Освен това често пъти е трудно да се намери информация относно съдържанието на дадена квалификация, тъй като по принцип такава информация не се включва систематично в базите данни и регистрите на квалификациите и не се предоставя на европейско равнище. Комисията и държавите членки постигнаха съгласие на техническо равнище да представят минимален набор от информация. Той ще съдържа не само информация относно резултатите от обучението на квалификациите, но и относно осигуряването на качеството и евентуалните кредити.

Ограничаване на понятието за „компетентности“ до „самостоятелност и отговорност“

Терминът „компетентности“, използван в контекста на дескрипторите за резултатите от обучението в третата колона на дескрипторите за ЕКР[2] от приложение II към Препоръката за ЕКР от 2008 г., е ограничен до значението „самостоятелност и отговорност“. Това поражда непоследователност по отношение на общото определение за компетентност, което е широко използвано в европейските политики на образованието и обучението, както е формулирано в приложение I към Препоръката за ЕКР от 2008 г.: „*доказана способност за използване на знания, умения и личностни, социални и/или методологични дадености в работни или учебни ситуации и в професионално и личностно развитие*“.

Доверие в качеството и равнището на квалификациите, съотнесени към ЕКР

Това доверие е от жизненоважно значение, за да се подпомогне мобилността на учащите и работещите в рамките на отрасловите и географските граници и извън тях. Настоящите общи принципи за гарантиране на качеството обаче се отнасят до осигуряване на качеството като цяло, а не специално за квалификациите, съотнесени към ЕКР. Освен това, въпреки общия характер на ЕКР, принципите за осигуряване на качеството в нея (приложение III към Препоръката за ЕКР от 2008 г.) се отнасят само до ПОО и висшето образование и следователно не се прилагат за следните квалификации:

– квалификации, получени от общо образование;

– квалификации, получени в резултат на валидиране на неформално и самостоятелно учене в частния сектор;

– международни квалификации (независимо дали отраслови или не).

Това пречи на доверието между държавите членки по отношение на всички квалификации.

[2] В контекста на ЕКР компетентността се описва с оглед на степента на поемане на отговорност и самостоятелност.

Липса на обща уредба за трансфер и натрупване на кредити за съотнесени към ЕКР квалификации

Въпреки че ЕКР има за цел да насърчава гъвкавите модели на учене и се фокусира върху резултатите от обучението, независимо от това къде е придобита квалификацията (т.е. независимо от сектора на формално образование или чрез валидиране на неформално и самостоятелно учене), не съществуват общи механизми за трансфер и натрупване на кредити за съотнесени към ЕКР квалификации. Това затруднява значително преминаването от една учебна среда в друга, както вътре в държавите членки, така и между тях. Това преминаване обаче е от изключително важно за лицата, които правят по няколко подобни преминавания през своето обучение и трудова кариера.

Нарастване на броя на международните (отраслови) квалификации, които се основават на стандарти, разработени от международни дружества или секторни организации

Нарастващата интернационализация на веригите на стойност на продуктите и услугите предизвика нарастване на броя на международните (отраслови) квалификации и квалификациите, произтичащи от обучение в работна среда, въз основата на стандарти, разработени от международни дружества или отраслови организации, като например рамката за електронна компетентност или отрасловите рамки в банковия сектор и в сектора на заваряването.

В настоящата препоръка се посочва, че международните отраслови организации следва да могат да свържат своите квалификационни системи към обща европейска референтна точка с цел да покажат връзката между международните отраслови квалификации и националните квалификационни системи. В Препоръката обаче не са предвидени изрични разпоредби за това как да бъде направено това пряко свързване ЕКР. Поради липса на обща процедура някои държави членки интегрираха в своите национални квалификационни рамки някои международни (отраслови) квалификации. В резултат на това за една и съща квалификация ще трябва да се следват всички национални процедури, което създава висок риск от несъответствия между отделните държави, и по-специално риск за една и съща квалификация да бъдат определени различни нива на ЕКР. Това създава също така и голяма административна тежест за международните (отрасловите) организации, тъй като те също ще трябва да спазват всички национални процедури и изисквания за осигуряване на качеството.

Общи рамки за обучение на основата на нивата на ЕКР

В Директивата за признаване на професионалните квалификации (Директива 2005/36/ЕО) се посочва, че общи рамки за обучение за професиите, регламентирани на национално равнище, могат да бъдат създадени с делегирани актове н Комисията като минимален набор от резултати от обучението, основан на нивата на ЕКР. Квалификациите, отговарящи на съотнесената обща рамка на обучението, ще бъдат признати автоматично в целия ЕС. Тази разпоредба е нова и все още не са установени общи рамки за обучение. В Директивата не се посочва как нивата на ЕКР ще бъдат съотнесени към общите рамки на обучението.

Връзки между ЕКР и националните квалификационни рамки в трети държави

ЕКР е източник на вдъхновение за развитието на национални квалификационни рамки и за развитието на метарамки извън ЕС. Няколко трети държави изразиха интерес да съотнесат или да приведат в съответствие своите системи към ЕКР с цел да се осигури съпоставимост на техните квалификации с тези на ЕС. Въпреки нарастващите входящи и изходящи потоци на учащи и работещи към и от ЕС, Препоръката за ЕКР не включва

разпоредби, позволяващи официално съгласуване с рамки на трети държави. На практика това не позволява официално сравняване на квалификациите на трети страни с квалификации, получени в ЕС.

Липсата на съпоставимост на квалификациите, присъдени в ЕС, с квалификации на трети държави, пречи на доверието в чуждестранните квалификации и прави признаването им по-трудно. Тя поставя мигрантите (включително бежанците), получили квалификации извън ЕС, в по-неблагоприятна позиция при наемането в сравнение с местното население и намалява техните възможности за професионално развитие и повишение. Тази ситуация важи както за лицата с квалификации от трети държави, пристигащи в ЕС, така и за лица с квалификации от ЕС, които отиват в трети страни. На институционално равнище споразуменията за асоцииране между ЕС и трети държави като Мароко, Украйна, Грузия и Молдова съдържат разпоредби за сътрудничество във връзка с процеса на съотнасяне към ЕКР. Въпреки това не са въведени механизми за управление, с които да се гарантира изпълнението на тези разпоредби.

Управление на ЕКР

Вследствие на приемането на Препоръката за ЕКР от 2008 г. Комисията създаде неформална експертна група (Консултативната група по ЕКР), която ще има за цел да осигурява цялостна съгласуваност и да насърчава прозрачността на процеса на съотнасяне на квалификационните системи към ЕКР. В Препоръката за ЕКР от 2008 г. държавите членки бяха приканени да определят национални координатори за ЕКР на национално равнище, които да подкрепят и координират прозрачното съотнасяне на националните квалификационни системи към ЕКР.

Консултативната група за ЕКР е ефективна платформа за подпомагане на обмена на информация и за изграждане на мрежи между държавите, която подкрепя процеса на съотнасяне със създаването на критерии за съотнасяне. Въпреки това липсата на координация на структурите за управление на ЕС по отношение на дейности, свързани с уменията и квалификациите като цяло, не позволява постигането на допълнителна ефикасност и полезни ефекти между ЕКР и останалите инструменти за прозрачност на равнище ЕС и на национално равнище (като например Европас и ESCO).

Цели на предложението

Настоящото предложение доразвива постиженията на Препоръката за ЕКР от 2008 г. То гарантира непрекъснатост на процесите, започнати от отделните страни за съотнасяне на техните квалификационни рамки и нива към ЕКР. Запазва се същността на процеса на ЕКР, а именно съотнасянето на националните квалификационни рамки и техните нива към ЕКР. Целта на предложението е да доразвие ЕКР и да я направи по-ефективна, като подобри разбирането на работодателите, работещите и учащите за националните квалификации, международните квалификации и квалификациите на трети държави. По този начин инициативата следва да допринесе за по-доброто използване на наличните умения и квалификации, от което ще се възползват лицата, пазара на труда и икономиката.

По-специално, предложението има следните цели:

– да се укрепи съществуващият процес на съотнасяне на националните квалификационни системи и нива към ЕКР;

– да се подобрят прозрачността, съпоставимостта и разбирането на получените от лицата квалификации;

– да се гарантира, че ЕКР се прилага по-последователно от различните страни;

– да се подобрят разпространението на информация и комуникацията относно ЕКР;

– да се подкрепят гъвкавите модели на учене и безпроблемното преминаване в рамките на системите за образование и обучение и между тях, както и между образование/обучение и заетост;

– на по-късен етап, да се подобрят прозрачността, разбирането и съпоставимостта на квалификациите от трети държави с квалификациите, издадени в ЕС;

– да се гарантира по-ефективно управление на ЕКР на равнище ЕС и на национално равнище.

Инициативата не е част от програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT).

• **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението е една от инициативите на Новата европейска програма за умения и допълва други действия, предложени в този контекст, а именно:

– Препоръката на Съвета към държавите членки да създадат гаранция за уменията[3]. Гаранцията за уменията ще бъде предлагана на възрастните, напуснали първоначално образование или обучение без да завършат гимназиален етап на средно образование или негов еквивалент (ниво 4 на ЕКР). Гаранцията ще им даде достъп до възможности за повишаване на уменията, което ще им позволи да придобият минимално ниво на езикова и математическа грамотност и умения в областта на цифровите технологии и/или по-широк набор от умения, което да води до квалификация на ниво 4 на ЕКР.

Предложението е съгласувано и с други европейски политики и инициативи в областта на образованието и заетостта, а именно:

– Решение № 2241/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно единна рамка на Общността за прозрачност на професионалните квалификации и умения (Европас), с което се предвижда рамка, която да помага на хората да представят своите умения и квалификации[4];

– новите приоритети на стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението през 2020 г., установени в съвместния доклад за „Образование и обучение 2020“, приет през 2015 г.[5]. В този доклад се призовава за по-нататъшното развитие на ЕКР с цел да се подобри прозрачността и съпоставимостта на квалификациите;

---

3 Предложение за Препоръка на Съвета за създаване на гаранция за уменията (COM(2016) 382).

4 ОВ L 390, 31.12.2014 г., стр. 6.

5 ОВ C 417, 15.12.2015 г., стр. 25.

– Препоръката на Съвета от 20 декември 2012 г. относно валидирането на неформалното и самостоятелното учене[6], в която държавите членки се приканват създадат механизми за валидиране на неформалното и самостоятелното учене, свързани с националните квалификационни рамки. Тези механизми, които следва да бъдат в съответствие с ЕКР, следва да бъдат въведени не по-късно от 2018 г. Съгласно тази препоръка лицата следва да могат да получат пълни или частични квалификации въз основа на валидирани резултати от обучението, постигнати извън формалните системи за образование и обучение;

– многоезиковата Европейска класификация на уменията, компетентностите, квалификациите и професиите (ESCO). ESCO и ЕКР ще използват същият формат за електронно публикуване на информация за квалификациите (включена в приложение VI към Предложението);

– Европейските стандарти и насоки за осигуряване на качеството във висшето образование[7], разработени в контекста на европейското пространство за висше образование и Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение[8] (EQAVET);

– независимия Европейски регистър за осигуряване на качество във висшето образование[9], разработен в контекста на европейското пространство за висше образование, който представлява регистър на агенциите за осигуряване на качеството, които отговарят в основни линии на европейските стандарти и насоки за осигуряване на качеството (ECH);

– Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS)[10], разработена в контекста на европейското пространство за висше образование и Европейската система за кредити в професионалното образование и обучение (ECVET), създадена с Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г.[11];

– Болонския процес във висшето образование: 38 от 48-те европейски държави от европейското пространство за висше образование участват в ЕКР. Предложението е в съответствие с квалификационната рамка за европейското пространство за висше образование (КР за ЕПВО), и по-специално дескрипторите за нива 5—8 на ЕКР са съвместими с дескрипторите от Дъблин за трите образователни цикъла на квалификационната рамка за европейското пространство за висше образование, включително краткия цикъл на висше образование, който е свързан с първия цикъл или е включен в него. Настоящата практика на съотнасяне показва, че по-голямата част от държавите са съотнесли системите си към ЕКР и сами са се сертифицирали съгласно КР на ЕПВО в един-единствен процес;

– Конвенцията на Съвета на Европа за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион (Лисабонската конвенция за

6 ОВ C 398, 22.12.2012 г., стр. 1.
7 http://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf.
8 ОВ C 155, 8.7.2009 г., стр. 1.
9 https://www.eqar.eu/.
10 http://ec.europa.eu/education/library/publications/2015/ects-users-guide_en.pdf.
11 ОВ C 155, 8.7.2009 г., стр. 11.

признаване на квалификациите) и Препоръката относно използването на квалификационните рамки при признаването на чуждестранните квалификации, в която ЕКР се посочва изрично като инструмент, който да се използва при академичното признаване;

– политиките и инициативите за заетост, като например Регламента за EURES и препоръките на Съвета относно гаранцията за младежта и дълготрайно безработните лица;

– Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации[12], изменена с Директива 2013/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г.[13]. Съгласно тази директива Комисията може да установи общи рамки за обучение като общ набор от минимални резултати от обучението, необходими за упражняването на определена професия. Общите рамки за обучение следва да се основават на нивата на ЕКР.

• **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението подкрепя приоритета на Комисията за насърчаване на растежа и създаване на работни места чрез укрепване на по-доброто използване на човешкия капитал и по този начин за подпомагане на растежа и конкурентоспособността. Предложението цели да се премахнат пречките пред мобилността, като следователно с него се насърчава и подкрепя целта за свободно движение на работещите.

По-доброто разбиране на квалификациите от трети държави допринася за Европейската програма за миграцията. Нарастването на миграционните потоци към и от Европейския съюз подчертава необходимостта от по-добро разбиране на квалификациите, присъждани извън ЕС, както и от насърчаване на интеграцията на имигрантите на европейските пазари на труда, както беше подчертано и в Плана за действие на ЕС за интеграция на граждани на трети страни[14]. Предложението е в съответствие с политиката на ЕС относно признаването на професионалните квалификации.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• **Правно основание**

Предложението се основава на членове 165 и 166 от Договора.

Член 165 гласи: „*Съюзът допринася за развитието на качествено обучение чрез насърчаване на сътрудничеството между държавите членки и, ако е необходимо, чрез подпомагане и допълване на техните действия.*“ Целите на действията на ЕС, посочени в член 165, параграф 2, включват:

- стимулиране на академичното признаване на дипломи и срокове на обучение и
- развиване на обмен на информация и опит общи за образователните системи на държавите членки въпроси.

Член 166 гласи: „*Съюзът провежда политика на професионално обучение, която подкрепя и допълва действията на държавите членки*.“ Съгласно член 166, параграф 3:

[12] ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.
[13] ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 132.
[14] План за действие за интеграция на граждани на трети страни (COM(2016)377, 7.6.2016 г.)

„*Съюзът и държавите членки поощряват сътрудничеството с трети страни и с компетентните международни организации в областта на професионалното обучение*.“

С предложението се гарантира непрекъснатост на процесите, започнали в контекста на Препоръката за ЕКР от 2008 г., която се основава на същите членове. ЕКР включва цели относно общото и академичното образование, както и относно професионалното обучение на всички нива. ЕКР е от жизненоважно значение за подпомагането на мобилността на учащите и работещите в рамките на отрасловите и географските граници и извън тях. С нея се насърчава сътрудничеството между държавите членки и се подкрепят и допълват техните действия.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Липсата на прозрачност, разбиране и оценяване на уменията и квалификациите е пречка за географската и професионалната мобилност на работещите и учащите, която засяга ЕС като цяло. Това е една от основните причини за недостатъчното оползотворяване на наличните умения както на гражданите на ЕС, така и на гражданите на трети страни, особено когато те имат чуждестранни квалификации, и представлява важна причина за несъответствието между търсените и предлаганите умения.

Действащите инструменти на европейско равнище имат своите ясни граници и без по-нататъшно действие в областта на политиката тази ситуация няма да се промени. Трансграничната мобилност налага необходимостта от механизми на равнище ЕС с цел се подобрят прозрачността и разбирането на квалификациите. Не е възможно това да се постигне чрез действия на национално равнище. Същевременно трябва да се зачита отговорността на държавите членки за съдържанието на учебния процес и организацията на образователните системи. Инициативата не засяга отговорността на държавите членки да определят съдържанието и формата на своите образователни и учебни системи.

- **Пропорционалност**

Предложените в Препоръката действия са пропорционални с оглед на поставените целите. Предложението за препоръка на Съвета на основата на членове 165 и 166 от ДФЕС осигурява непрекъснатост на процесите, започнати на национално равнище за съотнасяне на квалификационните рамки и нива към ЕКР в съответствие с Препоръката за ЕКР от 2008 г. Предложението отразява необходимостта от диференциран подход за държавите членки, който отразява различните икономически, финансови и социални ситуации в тях, и не излиза от рамките на необходимото. Ще бъдат използвани съществуващите системи за докладване, като административната тежест бъде сведена до минимум.

- **Избор на инструмент**

Изборът на инструмент, а именно препоръка на Съвета, е в съответствие с членове 165 и 166 от Договора. Съществуващата ЕКР, която ще бъде отменена и заменена с преразгледаната препоръка на Съвета, се основава на препоръка на Европейския парламент и на Съвета. Опитът от миналото показва, че препоръката на Европейския парламент и на Съвета е ефективен инструмент, който се прилага ефективно от държавите членки.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Бяха проведени две независими оценки на Препоръката за ЕКР, едната от които беше възложена от Европейския парламент[15], а другата — от Комисията[16]. Основните констатации и препоръки в тях бяха взети предвид в доклада на Комисията до Европейския парламент и Съвета от 19 декември 2013 г., в който се прави заключение, че:

– прозрачното и последователното съотнасяне към ЕКР следва да бъде засилено с оглед на променящите се квалификационни системи;

– следва да се засилят ролята и въздействието на квалификационните рамки, основани на резултатите от обучението, на национално и европейско равнище;

– поясняването на дескриптора за „компетентност“ може да спомогне за по-голяма съгласуваност на процеса на съотнасяне;

– комуникацията относно ЕКР следва да бъде подобрена, за да достига по-ефективно до учащите, работещите и до други заинтересовани страни;

– следва да се засили връзката между квалификационните рамки и системите за осигуряване на качеството;

– ролята на ЕКР по отношение на международните квалификации и квалификациите от трети държави следва да бъде изяснена.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Бяха проведени консултации с голям брой заинтересовани страни[17]. Те е състояха под формата на:

– срещи;

– отговорите на документ за обсъждане, в който подробно се описват проблемите и бъдещите възможности за преразглеждане на Европейската квалификационна рамка;

– част от общия документ за обсъждане относно Новата европейска програма за умения**.**

Отговорите на проведената консултация показват силна подкрепа за ЕКР като инструмент за прозрачност. Заинтересованите страни подчертаха значението на текущите национални процеси, свързани с квалификационните рамки, които обединиха

15 http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/cult/dv/esstudyeurqualifframewimplem/esstudyeurqualifframewimplemen.pdf.

16 http://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/DG%20EAC%20-%20Evaluation%20EQF%20-%20Final%20Report%20-%20Final%20Version.pdf.

17 Специални консултации относно преразглеждането на Препоръката за ЕКР бяха проведени с Консултативната група по ЕКР на 19 януари 2016 г. и със социалните партньори на ЕС на 20 януари 2016 г. За повече подробности относно резултатите от тези консултации, вж. работния документ на службите на Комисията „Аналитична обосновка на Новата европейската програма за умения“ (SWD(2016) 195).

заинтересованите страни от различни сектори на образованието и обучението, заетостта и младежта.

Участниците в консултациите горещо подкрепиха необходимостта от преразглеждане на Препоръката. В този контекст някои заинтересовани страни подчертаха необходимостта от по-голяма съгласуваност на резултатите от съотнасянето между държавите. Освен това заинтересованите страни изразиха своята подкрепа за:

– общ формат за резултатите от обучението, който отчита разнообразието от национални подходи;

– включване на общи принципи за осигуряване на качеството, свързани с всички видове и нива на квалификации, съотнесени към ЕКР;

– общи принципи на системите за кредити, свързани с ЕКР;

– необходимостта от актуализиране на Препоръката в съответствие със съвременната реалност и от това Препоръката да бъде предмет на преразглеждане, за да бъде разяснена.

Освен това заинтересованите страни изразиха съгласието си, че Препоръката трябва да бъде по-ясна по отношение на международните (отраслови) квалификации. Те подчертаха, че изискванията по отношение на осигуряването на качеството и резултатите от обучението, които се прилагат за националните квалификации, следва да се прилагат също и за международните (отраслови) квалификации.

Заинтересованите страни подчертаха, че ЕКР следва да се фокусира основно върху създаването на прозрачност в ЕС (засилване на съпоставимостта и надеждността на изпълнението) и че съпоставимостта на квалификациите, издадени в ЕС, и на тези от трети държави не следва да представлява непосредствен приоритет за действие.

Тези забележки в голяма степен потвърждават резултатите от обществената консултация относно европейско пространство за умения и квалификации[18], проведена от Комисията през 2014 г.

Приносът на заинтересованите страни е отразен в Предложението. Въпреки това Комисията счита, че създаването на международни връзки между ЕКР и националните и регионалните рамки на трети държави е необходимо в контекста на Европейската програма за миграцията, в това число необходимостта от насърчаване на интегрирането на пазара на труда на мигрантите и по-широката външна политика на ЕС.

• **Оценка на въздействието**

Предложението е под формата на препоръка на Съвета, с която се преработва съществуващ инструмент и се дава възможност за гъвкавост на държавите членки по отношение на начина на нейното изпълнение на национално равнище. С оглед на това не беше направена оценка на въздействието. Въпреки това Предложението е подкрепено от голям обем емпирични данни за изпълнението на Препоръката за ЕКР на равнище ЕС и на национално равнище. Тези данни съдържат също така и информация относно разходите и ползите от прилагането на съществуващата препоръка за ЕКР. Всички данни са включени в Работния документ на службите на Комисията,

[18] http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/consultations/documents/skills-results_en.pdf.

придружаващ Новата европейска програма за умения, и неговото специално приложение относно ЕКР[19].

Разгледани бяха следните три варианта, които не се изключват взаимно:

Вариант 1: Засилване на съпоставимостта на квалификациите чрез по-стриктно съотнасяне. Този вариант не разширява обхвата на настоящата препоръка.

– Подобряване на качеството и съгласуваността на съотнасянето: ЕКР ще бъде засилена чрез призив към държавите членки и Комисията да гарантират, че съотнасянето се извършва по последователен начин както на системно ниво, така и на нивото на квалификациите, като се обърне изрично внимание на критериите за съотнасяне. Ще бъде изрично пояснено, че съотнасянето не е еднократен процес с един краен срок (понастоящем 2010 г.), а непрекъснат процес, което налага държавите членки да гарантират, че публикуваната информация относно съотнасянето е актуална и съответства на националните развития.

– Понятието „компетентност“ като заглавие в третата колона на дескрипторите за ЕКР (приложение II към Препоръката за ЕКР от 2008 г.) ще бъде променено на „Отговорност/Самостоятелност“, тъй като понятието „компетентност“ не се използва последователно в Препоръката за ЕКР от 2008 г. Премахването на тази концептуална непоследователност ще засили подхода, основан на резултатите от обучението, който се насърчаван от ЕКР.

– Подобряване на информацията и комуникацията относно ЕКР: От държавите членки ще се иска да публикуват резултатите от процеса на съотнасяне и информация относно квалификациите на национално и европейско равнище. Основната информация, която следва да се публикува за всяка квалификация, ще бъде събирана чрез общ формат. Освен това ще бъде разработен и визуален начин за представяне на нивата на ЕКР в удостоверенията и дипломите.

– В Препоръката за ЕКР ще бъдат установени общи принципи за осигуряване на качеството за квалификации, които ще бъдат съотнесени към ЕКР. Отговорността на държавите членки за механизмите за осигуряване на качеството на националните квалификации[20] ще бъде зачетена в пълна степен в този процес в съответствие с принципа на субсидиарност.

– Ще бъдат разработени принципи за системите за кредити, свързани с ЕКР, за да се постигне по-добра комуникация между системите за кредити и квалификациите. Това ще подобри преносимостта на резултатите от обучението на (части от) квалификации в различните учебни среди, включително резултатите от обучението, постигнати чрез неформално и самостоятелно учене.

---

19 Работен документ на службите на Комисията „Аналитична обосновка на Новата европейска програма за умения“ (SWD(2016) 195).

20 Принципите са напълно съвместими с европейските стандарти и насоки (ESG) за осигуряване на качество в европейското пространство за висше образование и с Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в мрежата на професионалното образование и обучение (EQAVET). Принципите за осигуряване на качеството за общото образование на равнище ЕС са предмет на текущо обсъждане в контекста на стратегическата рамка „Образование и обучение 2020“.

Настоящата препоръка ще бъде преразгледана въз основа на членове 165 и 166 от ДФЕС.

Вариант 2: Установяване на критерии и механизъм за съотнасяне на международни квалификации и международни рамки за отраслови квалификации към ЕКР. Този вариант ще разясни разпоредбите в действащата препоръка относно международните (отраслови) квалификации. Той ще включва и действията, предложени във вариант 1.

Това ще предполага създаването, съвместно с държавите членки, на критерии за съотнасяне на международните (отраслови) квалификации и на общ процес за определяне на нива на ЕКР за международните (отраслови) квалификации[21].

Настоящата препоръка ще бъде преразгледана въз основа на членове 165 и 166 от ДФЕС.

Вариант 3: Подобряване на съпоставимостта на квалификациите, присъдени в ЕС, с квалификациите от трети държави. Този вариант ще разшири обхвата на ЕКР. Той ще включва и действията, предложени във вариант 1.

Това ще предполага създаване на механизми за съпоставимост на квалификациите, издадени в ЕС, с квалификациите от трети държави, като се вземат предвид четири случая:

– структурирани диалози със съседните на ЕС държави, сключили споразумение за асоцииране с ЕС, които може да доведат до съотнасяне на техните национални квалификационни рамки към ЕКР;

– съгласуване на ЕКР с развитите национални квалификационни рамки, включително съпоставяне по нива;

– съгласуване на ЕКР с развитите регионални квалификационни рамки в света, включително съпоставяне по нива;

– подкрепа от ЕС (например чрез помощ за развитие) за страните за разработване на национални квалификационни рамки.

Настоящата препоръка ще бъде преразгледана въз основа на членове 165 и 166 от ДФЕС.

Анализът и сравнението на вариантите са представени в Работен документ на службите на Комисията[22] въз основа на наличните данни.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Съществуващите ресурси по програма „Еразъм+“ се използват също и в подкрепа на изпълнението на настоящата препоръка.

Предложението за препоръка на Съвета не изисква допълнителен бюджет на ЕС и човешки ресурси от страна на Комисията.

---

[21] Без да се засягат националните процедури за включване на квалификациите в национални квалификационни рамки.

[22] SWD (2016) 195.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно обяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Предложението за преразгледана препоръка за ЕКР ще отмени и замени Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот.

В преразгледаната препоръка се запазват следните елементи на Препоръката за ЕКР от 2008 г.:

– на държавите членки се препоръчва да използват ЕКР като референтен инструмент за съпоставяне на квалификационните нива на различни национални квалификационни системи;

– на държавите членки се препоръчва да съотнасят квалификационните системи и нива към ЕКР по прозрачен начин, използвайки подход, който се основава на резултатите от обучението;

– държавите членки следва да предприемат мерки, за да гарантират, че всички нови удостоверения, дипломи или приложения към квалификации, издадени от компетентните органи, съдържат ясна препратка към съответното ниво на ЕКР, така че лицата и работодателите да могат да виждат ежедневните ползи от по-голямата прозрачност на квалификациите.

Следните елементи са променени или са нови в сравнение с Препоръката за ЕКР от 2008 г.:

– на държавите членки ще бъде препоръчано да актуализират редовно съотнасянето. По този начин сравнението между националните квалификационни нива и нивата по ЕКР ще остане актуално и в съответствие с националната квалификационна система;

– на държавите членки ще бъде препоръчано да прилагат методологиите на съотнасяне, за да се гарантира последователност в прилагането на ЕКР в държавите членки;

– понятието „компетентности“ в дескрипторите на ЕКР (приложение II) като вид резултати от обучението се заменя от понятията „самостоятелност и отговорност“, за да отразява по-вярно съответните дескриптори на резултатите от обучението;

– критериите за съотнасяне към ЕКР за националните квалификационни рамки, разработени от Консултативната група по ЕКР от 2008 г. насам, са включени в Препоръката като приложение III;

– в Препоръката се предлага преразгледано приложение с принципи за осигуряване на качество, които следва да се прилагат по отношение на квалификациите, които ще бъдат съотнесени към ЕКР (приложение IV). Тези принципи осигуряват пълно зачитане на отговорността на държавите членки по отношение на националните механизми за осигуряване на качество, които се прилагат за националните квалификации, в съответствие с принципа на субсидиарност. Тези общи принципи са съвместими с европейските стандарти и насоки (ESG) за осигуряване на качество в европейското пространство за висше образование и с Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET). Принципите

за осигуряване на качество за общото образование на равнище ЕС са предмет на текущо обсъждане в контекста на стратегическата рамка „Образование и обучение 2020 г.“;

– включване на приложение относно принципите за системите за кредити, свързани с ЕКР (приложение V);

– в Предложението държавите членки се приканват да направят резултатите от процеса на съотнасяне публично достъпни след неговото приключване. В допълнение държавите членки следва да гарантират, че информацията относно квалификациите и резултатите от обучението, свързани с тях, е достъпна и се публикува. За тази цел се предлага в приложение VI да бъдат включени елементи за общ формат на описване на квалификациите;

– в Предложението Комисията се приканва да проучи, в сътрудничество с държавите членки и заинтересованите страни, възможността за разработване на европейски регистър извън сферата на висшето образование за контролните органи на системите за осигуряване на качество за квалификациите. Този регистър би бил подобен на европейския регистър за осигуряване на качество на висшето образование, посочен по-горе;

– в Предложението Комисията се приканва да разработи стандартизиран визуален начин за представяне на ЕКР. Това ще осигури по-добро достигане до учащите, работещите и другите заинтересовани страни;

– в преразгледаната препоръка се подготвя основата, която да направи възможни взаимовръзките между националните и регионалните квалификационни рамки на трети държави и ЕКР, дори те да не са основен приоритет за изпълнение. Тези взаимовръзки следва да бъдат в съответствие с международните споразумения;

– Комисията възнамерява да създаде експертна група, която да осигури платформа за сътрудничество между Комисията, държавите членки и съответните заинтересовани страни при изпълнението и мониторинга на настоящата препоръка. Това ще включва задачите, изпълнявани от Консултативната група по ЕКР от 2008 г. насам;

– в Предложението държавите членки се приканват да укрепят координацията на националното прилагане на ЕКР;

– в Препоръката вече не се прави изрично позоваване на използването от международните отраслови организации на референтните нива и принципите на ЕКР.

2016/0180 (NLE)

Предложение за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

за Европейската квалификационна рамка за обучение през целия живот и за отмяна на Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 165 и 166 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Квалификациите служат за различни цели. Те са носители на информация за работодателите за това какво по принцип знаят и могат да правят техните притежатели, т.е. за така наречените „резултати от обучението“. Те могат да бъдат предварително условие за достъп до определени регламентирани професии. Те помагат на органите и доставчиците на услуги за образование и обучение да определят нивото и съдържанието на обучението, получено от дадено лице. Те са от важно значение и за лицата като израз на личните им достижения. В резултат на това квалификациите играят важна роля за повишаване на пригодността за заетост и улесняване на мобилността и достъпа до по-нататъшно образование.

(2) Квалификациите представляват официален резултат от процес на оценка и валидиране от страна на компетентен орган и обикновено са под формата на разпознаваеми документи, като например удостоверения или дипломи. Чрез тях се определя, че дадено лице е постигнало резултати от обучението в съответствие с определени стандарти. Тези резултати от обучението могат да бъдат получени по различен начин в среда на формално, неформално или самостоятелно учене. Информацията относно резултатите от обучението следва да бъде леснодостъпна и прозрачна.

(3) С Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот[23] („Препоръката за ЕКР от 2008 г.“) бе създадена обща референтна рамка от осем квалификационни нива, изразени като резултати от обучението с нарастващи равнища на владеене. Те служат като преобразуващ механизъм между различните квалификационни системи и техните нива. Целта на Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот (ЕКР) е да се повишат прозрачността, съпоставимостта и преносимостта на квалификациите на гражданите.

[23] ОВ C 111, 6.5.2008 г., стр. 1.

(4) По-общите цели на Препоръката са да допринесе за модернизиране на системите за образование и обучение и за повишаване на пригодността за заетост, мобилността и социалната интеграция на работещите и учащите. Освен това тя има за цел по-доброто обвързване на формалното, неформалното и самостоятелното учене, което води също така до валидиране на резултатите от обучението, придобити чрез опит.

(5) Държавите членки разработиха национални квалификационни рамки, основани на резултатите от обучението, и ги свързаха с ЕКР чрез така наречения процес на „съотнасяне“. Нивата на ЕКР и дескрипторите на резултатите от обучението допринесоха за по-голямата прозрачност и съпоставимост на квалификациите на системно равнище. Те допринесоха също така за цялостното преориентиране към резултатите от образованието и обучението.

(6) Квалификациите на лицата са по-прозрачни и по-добре съпоставими, ако са представени в документи, които включват препратка към съответното приложимо ниво на ЕКР и описание на постигнатите резултати от обучението.

(7) За да бъде осигурена широка подкрепа за ЕКР, в нейното изпълнение на равнището на Съюза и на национално равнище следва да участват широк кръг от заинтересовани страни. Основните заинтересовани страни са доставчиците на услуги за образование и обучение (формално или неформално), органите в областта на квалификациите, работодателите, профсъюзите, промишлените, търговските и занаятчийските камари, органите, участващи в признаването на академичните и професионалните квалификации, службите за заетостта и службите за интеграция на мигрантите.

(8) В своя доклад до Европейския парламент и Съвета от 19 декември 2013 г. относно оценката на ЕКР[24] Комисията стигна до заключението, че ЕКР е широко приета като референтна точка за разработване на квалификационни рамки, прилагане на подхода, основан на резултатите от обучението, и подобряване на прозрачността и признаването на уменията и компетентностите. В него се подчертава, че ЕС следва да създаде възможности за учащите и работещите да направят своите умения по-видими, независимо от това къде са ги придобили.

(9) Прозрачността и признаването на уменията и квалификациите са сред новите приоритети на стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението до 2020 г. („ЕТ 2020“), приета през 2015 г.[25]. В този доклад се подчертава, че ЕКР следва да бъде доразвита с цел повишаване на прозрачността и съпоставимостта на квалификациите. По отношение на новопристигналите мигранти съществуващите инструменти за прозрачност също така биха могли да спомогнат за по-доброто разбиране на чуждестранните квалификации в ЕС, и съответно на европейските квалификации в трети страни.

(10) ЕКР и съотнесените към нея национални квалификационни рамки могат да подкрепят съществуващите практики за признаване на квалификациите благодарение на засиленото доверие, разбирането и съпоставимостта на квалификациите в тях. Това прави процеса на признаване на квалификациите за целите на учене и работа по-лесен.

---

24 COM (2013) 897 final.

25 ОВ C 417, 15.12.2015 г., стр. 25.

(11) С течение на времето националните квалификационни рамки и системи се променят и тяхното съотнасяне към ЕКР следва редовно да се актуализира.

(12) Доверието в качеството и нивото на квалификациите, съотнесени към ЕКР, е от жизненоважно значение, ако искаме да спомогнем за мобилността на учащите и работещите в рамките на отрасловите и географските граници и извън тях. В Препоръката за ЕКР от 2008 г. са включени общи принципи относно осигуряване на качество в областта на висшето образование и професионалното образование и обучение. Също така те следва да зачитат в пълна степен отговорността на държавите членки за механизмите за осигуряване на качество на националните квалификации в съответствие с принципа на субсидиарност. Стандартите и насоките за осигуряване на качество в европейското пространство за висше образование[26] и Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение[27] създават основа за такива общи принципи[28].

(13) Системите за кредити подпомагат напредъка на лицата в ученето чрез улесняване на трансфера между различните нива и видове образование и обучение, както и извън националните граници. Те улесняват разработването, предоставянето и оценяването на резултатите от обучението на пълни квалификации или на части от квалификации. Те позволяват на учащите да комбинират различни резултати от обучението, които са постигнати в различен контекст на обучение, включително цифрово обучение и неформално и самостоятелно учене.

(14) По-голямата част от съществуващите системи за кредити както на национално, така и на европейско равнище, функционират в институционален контекст като висше образование или професионално образование и обучение. На европейско равнище беше разработена Европейската система за трансфер и натрупване на кредити за висшето образование[29] в европейското пространство за висше образование. По отношение на професионалното образование и обучение с препоръка на Европейския парламент и на Съвета беше въведена Европейската система за кредити в професионалното образование и обучение[30]. Налице е все по-голяма нужда от пропускливост в системите на образование и обучение и от по-гъвкави модели за учене. В отговор на това са необходими по-тесни полезни взаимодействия между квалификационните рамки и системите за кредити, а сътрудничеството между системите за кредити трябва да бъде по-ефективно.

(15) Въпреки че законодателството на ЕС в областта на законната миграция и предоставянето на убежище осигурява равно третиране с гражданите на страната по отношение на признаването на квалификациите (и дори мерки за подкрепа по отношение на лицата, ползващи се от международна закрила[31]), при гражданите

---

26 http://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf.

27 ОВ C 155, 8.7.2009 г., стр. 1.

28 Принципите за осигуряване на качество за общото образование на равнище ЕС са предмет на текущо обсъждане в контекста на сратегическата рамка „Образование и обучение 2020“.

29 http://ec.europa.eu/education/library/publications/2015/ects-users-guide_en.pdf.

30 ОВ C 155, 8.7.2009 г., стр. 11.

31 Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

на трети страни с университетско образование продължават да се наблюдават високи равнища на свръхквалификация и непълна заетост. Сътрудничеството между ЕС и трети страни в областта на прозрачността на квалификациите може да насърчи интеграцията на мигрантите на пазара на труда в ЕС. Като се има предвид нарастването на миграционните потоци към и от Съюза, е необходимо по-добро разбиране на квалификациите, получавани извън Съюза. Все по-голям брой държави се стремят да задълбочат връзките между своята квалификационна рамка и ЕКР.

(16) Член 49а от изменената Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[32] предвижда, че „*общи рамки на обучението*“ за регламентираните професии могат да бъдат създадени чрез акт за делегиране на Комисията като общ набор от знания, умения и компетентности. Общите рамки на обучението „*се основават на нивата на ЕКР*“. При изработването на делегирани актове Комисията следва да се увери, че ще бъде използван съществуващият експертен опит в прилагането на ЕКР. Съотнасянето към нивата на квалификациите на ЕКР не следва да засяга достъпа до пазара на труда, когато професионалните квалификации са признати в съответствие с преразгледаната Директива 2005/36/ЕО.

(17) В квалификационната рамка на европейското пространство за висше образование[33] се предвиждат дескриптори за първия, втория и третия цикъл на висшето образование. В дескриптора на всеки цикъл се посочват постиженията и способностите, свързани с квалификациите, присъдени в края на този цикъл. ЕКР е съвместима с квалификационната рамка за европейското пространство за висше образование и дескрипторите на нейните цикли. Нива 5—8 на ЕКР съответстват на първи (включително краткия цикъл, който е свързан с първия цикъл или в рамките на първия цикъл), втори и трети цикъл от квалификационната рамка за европейското пространство за висше образование, както е описано по-подробно в приложение II.

(18) Решение № 2004/2241/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно единна рамка на Общността за прозрачност на професионалните квалификации и умения (Европас), която помага на хората да представят по-добре своите умения и квалификации [34].

(19) Многоезичната Европейска класификация на уменията, компетентностите, квалификациите и професиите („класификацията ESCO“) подкрепя подобряването на връзката между образованието и заетостта. Информацията относно квалификациите, съотнесени към ЕКР, ще бъде отразена в ESCO.

(20) Информацията относно процеса на съотнасяне на квалификационните рамки към ЕКР и относно квалификациите, съотнесени към ЕКР, следва да бъде леснодостъпна за обществеността, включително чрез рамката Европас. Тази цел ще бъде подкрепена чрез използването на обща структура от данни, формати и методи за удостоверяване за описание на квалификациите. Това ще улесни също и разбирането и използването на публикуваната информация относно квалификациите.

---

32 Директива 36/2005/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

33 http://www.ehea.info/Uploads/qualification/QF-EHEA-May2005.pdf.

34 ОВ L 390, 31.12.2014 г., стр. 6.

(21) За да стане ЕКР по-видима и да достигне по-ефективно до ползвателите, документите като удостоверения и дипломи за нови квалификации, съотнесени към ЕКР, следва да съдържат визуално съотнасяне към съответното ниво на ЕКР.

(22) На национално равнище и на равнище ЕС трябва да се осигурят съгласуваност, взаимно допълване и полезни взаимодействия между прилагането на ЕКР, националните квалификационни рамки и настоящите и бъдещите инструменти за прозрачност и признаване на уменията и квалификациите, включително инструментите за осигуряване на качество, за натрупване и трансфер на кредити, както и инструментите, разработени в контекста на европейското пространство за висше образование.

(23) Настоящата препоръка консолидира ЕКР като обща референтна рамка от осем нива, изразени чрез резултатите от обучението, която служи като механизъм за съпоставяне между различните квалификационни рамки, системи и техните нива.

(24) Комисията възнамерява да създаде платформа за сътрудничество между Комисията, държавите членки и съответните заинтересовани страни за изпълнението и мониторинга на настоящата препоръка. Това ще включва задачите, изпълнявани от Консултативната група по ЕКР от 2008 г. насам.

(25) Държавите членки следва да гарантират координацията на задачите, изпълнявани от националните координатори за ЕКР от 2008 г. насам.

ПРЕПОРЪЧВА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

(1) Да използват Европейската квалификационна рамка като инструмент за съпоставяне на всички видове квалификации в Съюза и на техните нива.

(2) Да съотнесат своите национални квалификационни системи и рамки към Европейската квалификационна рамка, по-специално чрез съотнасяне на своите квалификационни нива към нивата на ЕКР, определени в приложение II, и чрез използване на критериите, определени в приложение III.

(3) Да актуализират редовно, и най-много на всеки пет години, съотнасянето на нивата на националната квалификационна рамка към нивата на ЕКР, определени в приложение II, с помощта на критериите, посочени в приложение III.

(4) Да гарантират, че всички съотнесени квалификации са в съответствие с общите принципи за осигуряване на качество, определени в приложение IV, без да се засягат националните принципи за осигуряване на качество, които се прилагат за националните квалификации.

(5) Да гарантират, че системите за кредити, свързани с националните квалификационни рамки и системи, са в съответствие с общите принципи за системите за кредити, определени в приложение V, без да се засягат националните решения за използване на системи за кредити.

(6) Да предприемат мерки, за да гарантират, че всички нови удостоверения, дипломи или приложения за квалификация, издадени от компетентните органи, съдържат ясно посочване на съответното ниво на ЕКР.

(7) Да направят резултатите от процеса на съотнасяне публично достъпни на национално равнище и на равнище ЕС и да гарантират, че информацията

относно квалификациите и резултатите от обучението е достъпна и се публикува, като се използва общият формат, определен в приложение VI.

(8) Да насърчават използването на ЕКР от социалните партньори, публичните служби по заетостта, доставчиците на услуги за образование и публичните органи, за да се подпомогнат съпоставянето на квалификациите и прозрачността на резултатите от обучението.

(9) Да засилят координацията на изпълнението на национално равнище на настоящата препоръка, като се вземат предвид извлечените поуки от дейностите на националните органи, които подпомагат развитието на уменията.

ПРЕПОРЪЧВА НА КОМИСИЯТА, В СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ:

(10) Да подкрепя последователно прилагане на ЕКР в отделните държави членки, като разработи методологии за определяне на нива на националните квалификации.

(11) Да разработи методологии за използване и прилагане на резултатите от обучението в квалификациите.

(12) Да проучи възможността за разработване на регистър извън сферата на висшето образование на контролните органи на системите за осигуряване на качество за квалификациите.

(13) Да разработи стандартен формат за описание на резултатите от обучението, който ще се използва за целите на съпоставянето.

(14) Да разработи стандартизиран начин за предоставяне на информация относно ЕКР, по-специално за представяне на нивата по ЕКР върху новите удостоверения, дипломи или приложения към квалификация.

(15) Да подкрепя поетапното разработване и прилагане на критерии и процедури, за да се даде възможност за сравнение на националните и регионалните квалификационни рамки на трети страни с ЕКР, в съответствие с международните споразумения.

(16) Да организира партньорски прегледи и обмен на най-добри практики между държавите членки.

(17) Да осигури развитието на ЕКР в пълно съответствие с европейското сътрудничество в областта на образованието и обучението в рамките на стратегическата рамка „Образование и обучение 2020“.

(18) Да гарантира, че програма „Еразъм+“ се използва в подкрепа на изпълнението на настоящата препоръка.

ПРЕПОРЪЧВА НА КОМИСИЯТА:

(19) Да докладва относно напредъка вследствие на приемането на настоящата препоръка, по целесъобразност, в контекста на съответните рамки за образование/обучение и политиката за заетостта.

(20) Да оценява в сътрудничество с държавите членки и след консултация със съответните заинтересовани лица действията, предприети в отговор на настоящата препоръка, и до 2022 г. да докладва на Съвета относно натрупания

опит и последствията за бъдещето, включително, ако е необходимо, относно възможното преразглеждане на настоящата препоръка.

Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот се отменя.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател